

Seg yttrede før, at det er umuligt at gennemføre Sagen ved Entreprise, thi hvorfra skulde Entrepriserne faae Mandskab? I en Kommune gaar det ikke til som paa en Jernbane, hvor man i en Fart kan faae en Hov Mandskab fra en Kjøbstad; men paa Landet er Arbeidskraften i Reglen til alle Tider af Aaret i Virksomhed; og det er en Selvfølge, at samtlige Arbeidsgivere, naar de skulle yde Bidrag i Penge for at faae Sneen kastet, paa ingen Maade ville tillade de dem undergivne Folk at løbe bort nogle Dage om Ugen, om de ogsaa kunde tjene godt ved Snefastning. Det vil derfor være umuligt i Kommunen at tilvejebringe Mandskab til Udsøvelsen af Snefastningsarbejde ved Entreprise eller ved leiede Folk. Ganste vist er der en senere Bestemmelse, hvorefter Arbeidet, hvor Omstændighederne tale derfor, kan udføres ved Naturalarbejde, og i § 4 findes en Bestemmelse, som for saa vidt tiltaler mig, som den forekommer mig at være et slaaende Udtryk for Lighedsbegrebet, som vi desværre ofte saame. Det hedder her, at enhver arbejdsfjor Mand mellem 18 og 60 Aar, der har egen Husstand eller dog ikke staar i fast Tjenesteforhold til en Anden, med nogle Undtagelser, er pligtig til at yde 1 Dag til Snefastning i Omgang. Efter min Mening omfatter denne Bestemmelse mange forskellige Folk, og den er jo af den Bessaffenhed, at den egentlig gjør Snefastningspligten til en personlig Byrde. I sidste Stykke af Paragrafen hedder det, at Enhver skal være pligtig at yde 1 Dag i Omgang for hver arbejdsfjor Mandsperson mellem 18 og 60 Aar, han eller hun i Vinterhalvaaret har i sin faste Tjeneste. Det kan altsaa ikke godt gaa an at sende sin Karl eller Tjener, og, naar man gennemlæser Loven, vil man se, at Forholdet i alt Fald kan blive saaledes, at hele det arbejdsdygtige Mandskab, i det Mindste paa et vist Strøg i Kommunen, kan blive tilfagt paa een Gang. Det forekommer mig, at der her er en Slags Snurighed tilføede. Vi have paa Landet temmelig udstrakte Lighedsbegreber, og det kunde da let tænkes, at vedkommende Autoritet, Sogneraadet, der skal afgjøre, hvem der er arbejdsfjor, kunde bestemme, at Præsten skulde med; jeg kan ikke se rettere, end at det ifølge denne Lov kunde komme til, at Præsten skulde tage Skovlen paa Nassen. Det er langt fra, at jeg fra mit Standpunkt kan se, at der vilde være noget Nedværdigende derved, i alt Fald naar det ikke skete om Lørdagen eller om Søndagen; de andre Dage have Præsterne ikke saa travlt, og i mange Henseender kunde det være gaanligt for dem, men jeg frygter dog for, at saa udstrakte Lighedsbegreber ikke kunne gaa. Dette har jeg nu blot nævnt som et enkelt Exempel, men der er fremdeles mange større Gaardeiere, som vilde føle sig en Smule stødte derved, at de personlig skulde møde og kaste Sne, og der er i det Hele taget flere Folk, som ikke vilde synes, at det passer rigtig for deres Stand og Stilling at gaa med til

Snefastning. Der er ganste vist i § 4 undtaget dem, som „paa Grund af deres Stilling eller øvrige Forhold vitterlig maatte være ude af Stand til personlig at udføre Arbeidet“, men dette kan man efter min Mening ikke sige om enhver større Gaardeier eller om Præsterne og andre Embedsmænd. Jeg anser det altsaa for at være meget vanskeligt at træffe det Rette i den Henseende. — Der kommer derefter i § 5 den Bestemmelse, at der inden hvert Aars 5te November af Sogneraadet skal forfattes en Fortegnelse over de Snefastningspligtige i hver Arbejdsreds, hvilken skal fremlægges til almindeligt Eftersyn, og Indsigelser kunne da fremsættes imod den. Dette vil efter min Mening blive et overordentlig byrdefuldt og besværligt Arbejde for Sogneraadet. Jeg tror, det vil være endnu mere besværligt end f. Ex. Valglisternes Affattelse, som dog efter min Mening er noget af det, hvormed Sogneraadet har mest Bryderi. Det er ofte meget vanskeligt at komme paa det Rene med, om Vedkommende har været straffet eller i Øvrigt kan siges at opfylde de Betingelser, som fordres; men her er der ikke alene at tage Hensyn til saadanne Ting; her skal Sogneraadet vide, hvorvidt hver arbejdspligtig Person har en eller anden legemlig Feil eller i det Hele taget har legemlige Svagheder. Det vil derfor efter min Mening blive en af de vanskeligste Opgaver for Sogneraadet, som kan tænkes, at komme paa det Rene med, hvem der skal opføres eller udelades af Listen. Det er ganste vist, at der kan gjøres Indsigelse imod at være opført paa Listen, og at Indsigelsen, naar Vedkommende er misfornøiet med Sogneraadets Kjendelse, kan indbringes for højere Autoritet, for Statens Embeds- og Bestillingsmænds Vedkommende for Indenrigsministeren. Jeg tvivler nu ikke om, at Indenrigsministeren nok vil holde sin besyttende Haand over de Embedsmænd, hvem der bliver paalagt Snefastningspligt, og dette vil jeg heller ikke bebrejde ham, men der staar frendes i § 5, at ingen Arbejdspligtig ved at indbænde Sogneraadets Kjendelse for den overordnede Autoritet midlertidig kan unddrage sig Forpligtelsen til at efterkomme Tilføjelse til Snefastning. Man kunde altsaa dog opleve det Tilfælde, at saadanne Herrer, som jeg før nævnte, Præster og Andre, virkelig kom til at gaa med Skovlen paa Nassen. — Jeg kommer nu til § 6, i hvilken det bestemmes, at der skal ydes Betaling for Snefastningen. Det vil efter min Mening være overordentlig vanskeligt at faae Sagen ordnet saaledes, at Kommunen virkelig bliver i Stand til til alle Tider at kunne udrede Betaling for Snefastning. Denne er nemlig ofte overordentlig besværlig, og den fordrer ofte saa meget Arbejde, at den selv i Kommuner, som ikke have sig over Middeltørrelse, vil kunne koste flere Tusinde Rigsdaler, saaledes som Snefaldet til sine Tider har været, og som det kan forudses oftere at ville blive. Det er ofte Tilfældet, at samtlige